

Beslissing van de Klachtencommissie van het Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media (NICAM)

inzake de klacht van

xxx, te xxx, hierna te noemen: klager

tegen

xxx, gevestigd te xxx hierna te noemen: de omroep
met betrekking tot de

Audiovisuele productie:

aflevering 50 van het televisieprogramma **Get the F* Out Of My House**, uitgezonden op zondag 11 december 2016 omstreeks 18.00 uur, hierna te noemen: de Aflevering.

1. De procedure

Klager heeft op 11 december 2016 een klacht ingediend over de Aflevering.

De voorzitter van de Klachtencommissie heeft de klacht op formele aspecten getoetst en bepaald dat de klacht voorshands in behandeling kan worden genomen.

De omroep heeft op 29 december 2016 verweer gevoerd.

De Klachtencommissie heeft de klacht behandeld in haar zitting van dinsdag 17 januari 2017. Klager is op de zitting verschenen. De omroep heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid zijn standpunt op de zitting toe te lichten.

2. De Aflevering en de classificatie van de omroep

Het televisieprogramma is een reality spel serie, gepresenteerd door Nicolette Kluijver. Er zijn 100 mensen in een huis geplaatst. Het huis is geschikt voor vier personen. Wie of wat het huis verlaat, ligt uit het spel. De persoon die het laatste overblijft, wint de huishoudpot. Dit bedrag kan groter of kleiner worden door bijvoorbeeld een spel te winnen of eten te kopen.

In aflevering 50 bedraagt de huishoudpot € 42.620,-- en zitten er nog 15 deelnemers in het huis. De aflevering begint met een terugblik op de vorige aflevering, waarin de deelnemers alle spullen naar buiten gooien om het verblijf nog ongemakkelijker te maken en Omed Noah te lijf gaat. Hierbij is te zien dat Omed op Noah afkomt, hem vastpakt en probeert hem naar buiten te slepen. Noah pakt het been van Omed en ze vallen beiden op de grond. Terwijl Noah en Omed op de grond liggen, trapt Omed naar Noah. Noah zegt: 'Ik ga je arm, been breken, he'. Oktay duwt ondertussen Noah en probeert de handen van Noah vast te pakken. Daarna is van deze handeling niets meer in beeld. Vervolgens is te zien dat Omed de handdoek van Anouar afpakt en naar buiten gooit. Anouar probeert daarop van Omed het kussen af te pakken, maar dan geeft Oktay Anouar een duw en zegt: 'Blijf er van af'. Dan pakt Noah het knuffelaapje van Irena en gooit het over het lint. Terwijl Noah wegloopt, slaat Irena hem met een handdoek zegt drie keer 'Hoe zielig ben jij' en trekt en duwt aan hem.

Ook Johnny loopt achter Noah aan. Ondertussen gooit Anouar Irena's doos met persoonlijke spullen naar buiten. Irena schreeuwt tegen Anouar o.a. 'Er zit iets van mijn fucking opa in'. Oktay en Johnny gooien keukenspullen naar buiten. Johnny gooit een drinkpak over Anouar heen. Omed en Noah staan met hun gezichten vlak bij elkaar ruzie te maken. Er wordt bij dit alles meegekeken door mannen van de spelleiding in groene jasjes. Omed en Irena worden door de spelleiding naar huis gestuurd vanwege huiselijk geweld. Johnny en Oktay gaan vrijwillig naar huis.

De omroep heeft het programma, waarvan de Aflevering deel uitmaakt, op 30 september 2016 als geheel geclassificeerd aan de hand van het op dat moment geldende classificatieformulier en is uitgekomen op de classificatie 'Let op met kinderen tot 9 jaar' op basis van angst met de toevoeging grof taalgebruik. De omroep heeft daarbij onder meer aangegeven dat sprake is van geweld, dat niet indringend is en zeer angstige mensen met wie het niet steeds direct goed afloopt.

3. De klacht

Klager vindt de classificatie 9 jaar onjuist. Dit zou 16 jaar moeten zijn. Het kan niet zo zijn dat de herhalingen op zondag rond 18.00 uur worden uitgezonden.

Klager is van mening dat in de aflevering sprake is van indringend geweld. Dat heeft niet zo zeer met beeldvoering te maken, maar met het verhalende karakter van het geweld en het gegeven dat het een reality spel is waarin het geweld echt is. Er is geen sprake van gespeeld geweld, zoals in films, maar van een daadwerkelijke vechtpartij tussen 'gewone mensen'. Het feit dat dit een echte vechtpartij is, vergroot de impact op jonge kijkers enorm. Een kind van 10 jaar neemt deze mensen heel serieus en beschouwt ze als echte rolmodellen. Ze zijn om het zo te zeggen, heel anders dan superman die een boef in elkaar tikt. Daarom is een classificatie van 9 jaar echt niet verantwoord. Kinderen van 9 jaar of ouder laat je niet zo maar getuige zijn van een echte matpartij op tv.

Klager vindt dat sprake is van normloze televisie. Er wordt steeds gezegd 'Het is een spel', maar het is ziekelijke psycho tv. Dit is geen argument maar de aanleiding dat hij de klacht heeft ingediend.

4. Het verweer

In het verweerschrift voert de omroep, zakelijk weergegeven, het volgende aan.

De omroep is zich zeer bewust van de maatschappelijke verantwoordelijkheid die op hem rust. De omroep heeft zich onder andere om die reden aangesloten bij het NICAM. Alle televisieprogrammals worden op basis van Kijkwijzer (het NICAM systeem) geclassificeerd. De producent van het programma levert de uitzendingen van de serie conform de classificatie van Kijkwijzer aan.

Kijkwijzer waarschuwt voor mogelijk schadelijke beelden in televisieprogramma's en films. Kijkwijzer doet dit door het geven van een leeftijds aanduiding en de pictogrammen. Kijkwijzer informeert niet over geschiktheid en kwaliteit. Ouders zijn zelf verantwoordelijk om te bepalen of ze een bepaald programma geschikt vinden op basis van hun normen en waarden. Niet iedereen in Nederland denkt daar hetzelfde over en iedereen hanteert zijn eigen normen en waarden.

De omroep heeft het programma geclassificeerd op 'mogelijk schadelijk voor kinderen onder de 9 jaar' op basis van angst met grof taalgebruik. Door het tonen van de pictogrammen, kunnen ouders zelf beoordelen of zij het bekijken van het programma al dan niet wenselijk achten.

Door deze leeftijdsclassificatie mag het programma op basis van Kijkwijzer op ieder moment van de dag worden uitgezonden. De omroep is het niet eens met klager dat de classificatie uitkomt op 16 jaar en dat daarom het programma pas na 22.00 uur had mogen worden uitgezonden.

De omroep verzoekt de Klachtencommissie de klacht ongegrond te verklaren.

5. De mondelinge behandeling ter zitting

Tijdens de mondelinge behandeling heeft klager zijn standpunt nader toegelicht en gehandhaafd.

Klager is van mening dat je kinderen van 10 jaar geen getuige hoeft te laten zijn van vechtpartijen. Er is sprake van echt geweld en echte mensen. Het is geen gespeeld geweld. Dat maakt het heftiger en dus indringend. De serie is een soort soap met echte mensen. De kijker leeft met ze mee of juist niet. Ook de eindredactie gaf aan dat het huiselijk geweld was en heeft ingegrepen door Omed en Irena naar huis te sturen. Dat zegt dat het behoorlijk heftig was. De programmamakers wakkeren geweld aan door de spelregels en het creëren van stress. Dit kan je een kind van 13 jaar niet uitleggen en al helemaal niet een kind van 10 jaar. Als het programma niet uitkomt op 16 jaar, dan moet het in ieder geval 12 jaar zijn.

Klager vindt dat vraag 2.3.1 'Zitten er geweldsacties in die indringend zijn' met 1x of vaker moet worden beantwoord nu het hier gaat om reëel geweld dat hard aankomt. Hij vindt het volstrekt onjuist dat een serieuze vechtpartij wordt gebracht als amusement met een classificatie 9 jaar en ouder.

6. Het oordeel van de Klachtencommissie

De Klachtencommissie stelt vast dat de klacht in behandeling kan worden genomen en overweegt daarover als volgt.

Schadelijkheid/geschiktheid

De Klachtencommissie merkt allereerst op dat het doel van Kijkwijzer is ouders en opvoeders te informeren over voor kinderen mogelijk schadelijke elementen in een programma of film. Binnen het systeem van Kijkwijzer worden zes categorieën onderkend, die mogelijk schadelijke gevolgen hebben voor jeugdige kijkers. Filmdistributeurs en omroepen classificeren hun producties zelf aan de hand van een door de Wetenschapscommissie van Kijkwijzer ontwikkeld classificatieformulier met de criteria van Kijkwijzer. De Wetenschapscommissie bestaat uit wetenschappers, die zijn gespecialiseerd in 'kind en media'.

Kijkwijzer gaat over mogelijke schadelijkheid en geeft geen indicatie over geschiktheid of normen en waarden. De Klachtencommissie kan zich voorstellen dat de Aflevering niet past bij ieders normen en waarden, maar het is niet de taak van

Kijkwijzer daarover te oordelen. Het is aan ouders en opvoeders om te beoordelen of zij een bepaalde film of programma geschikt vinden voor hun kinderen.

De behandeling van de klacht

De Klachtencommissie oordeelt aan de hand van de klacht of de door de omroep aan de Aflevering gegeven classificatie juist is.

De omroep heeft de Aflevering in de categorie geweld geclassificeerd op 6 jaar vanwege (niet indringend) geweld en in de categorie angst op 9 jaar. Omdat de hoogste leeftijdscategorie bepalend is, is de eindclassificatie uitgekomen op 9 jaar op basis van angst met de toevoeging grof taalgebruik.

De klacht gaat in de kern over de vraag of al dan niet sprake is van indringend geweld. Klager is van mening dat het feit dat sprake is van echt geweld en van echte mensen, het heftiger en dus indringend maakt.

Hieronder behandelt de Klachtencommissie de relevante vragen op het classificatieformulier.

Geweld

In de inhoudscategorie geweld gaat het in dit geval om de vragen 2.2.1 en 2.3.1 op het classificatieformulier. In deze vragen en de toelichting is het volgende vermeld:
*Vraag 2.2.1 'Komen in de productie één of meerdere vormen van fysiek geweld voor?'
Onder fysiek geweld wordt al het geweld verstaan dat door levende wezens met menselijke eigenschappen (zoals het vermogen tot spreken) willens en wetens wordt toegebracht aan andere levende wezens met menselijke eigenschappen. Een enkele duw of corrigerende tik, niet bedoeld om schade toe te brengen, wordt niet gescoord.
Vraag 2.3.1 'Zitten er geweldsacties bij die indringend zijn?'*

Geweldsacties kunnen indringend zijn door:

- a. De hardheid van de geweldshandelingen of de hardheid van de dader;*
- b. of omdat het geweld hard aankomt bij het slachtoffer;*
- c. of doordat de inslag van de geweldshandelingen gedetailleerd in beeld wordt gebracht.*

Geweldsacties kunnen in meer of mindere mate indringend in producties voorkomen. Bij indringende geweldsacties krijgt de kijker de indruk dat het geweld hard aankomt en dat het ook de bedoeling van de agressor is.

Indringendheid kan worden gerealiseerd door middel van:

- het toevoegen van opzweepende muziek aan de geweldsscenes;*
- het accentueren van pijn van het slachtoffer door geluid of beeld;*
- slow motion\close up van geweldshandelingen;*
- het toevoegen van geluidseffecten aan de vechtszenes.*

De omroep heeft aangegeven dat in de productie geweld voorkomt maar dat dit niet indringend is en heeft vraag 2.2.1 met '1 of enkele keren' en vraag 2.3.1 met 'nooit' beantwoord. Klager is van mening dat het feit dat sprake is van echt geweld en van echte mensen, het heftiger en dus indringend maakt. De Klachtencommissie begrijpt dat klager bepaalde scènes heftig vindt, zoals die van de worsteling tussen Omed en Noah waarbij Omed Noah naar buiten probeert te slepen, ze op de grond liggen,

Omed naar Noah trapt en Noah zegt 'Ik ga je arm, been breken. Dit heeft naar het oordeel van de Klachtencommissie echter meer te maken met het feit dat mensen zich zo tegen elkaar gedragen dan dat de in beeld gebrachte geweldshandelingen als zodanig indringend zijn volgens de maatstaven van Kijkwijzer. Naar het oordeel van de Klachtencommissie zijn de gevechtsscenes zoals de voornoemde scene niet aan te merken als indringend geweld zoals bedoeld op het huidige classificatieformulier. Zo is er geen sprake van harde geweldshandelingen, harde daders of dat het geweld hard aankomt bij het slachtoffer en evenmin is een inslag gedetailleerd in beeld gebracht. Ook andere redenen om het geweld als indringend aan te merken, acht de Klachtencommissie niet aanwezig. Het feit dat sprake is van echte mensen en echt geweld en het feit dat de spelleiding deelnemers naar huis stuurde vanwege huiselijk geweld maakt het geweld in dit geval naar het oordeel van de Klachtencommissie niet indringend volgens de huidige criteria.

Conclusie

De Klachtencommissie is van oordeel dat de Aflevering in de categorie geweld juist is geclassificeerd. De klacht is derhalve ongegrond.

De Klachtencommissie wijst er voor de goede orde nog op dat de classificatie 9 jaar op basis van angst met grof taalgebruik betekent dat de Aflevering mogelijk schadelijk is voor kinderen tot 9 jaar en dat de Aflevering de hele dag op televisie mag worden uitgezonden.

Ambtshalve oordeel

De Klachtencommissie is gelet op artikel 5.4 van het Klachtenreglement bevoegd niet bindende adviezen te geven met betrekking tot de classificatie-elementen van de productie, waarop de klacht geen betrekking heeft. De Klachtencommissie ziet in dit geval gelet op deze andere classificatie elementen geen aanleiding te oordelen dat de classificatie van de Aflevering op 9 jaar angst met grof taalgebruik niet juist zou zijn.

De Klachtencommissie merkt nog het volgende op. In deze reality show gaat het om geweld in non-fictie. In het huidige classificatieformulier wordt geen onderscheid gemaakt tussen gespeeld geweld en echt geweld tussen mensen. Volgens de wetenschappelijke verantwoording van het classificatiesysteem krijgen kinderen vanaf 9 jaar pas inzicht in de fictionele aard van films en de gemaktheid van mediaproducties in het algemeen. Gelet hierop en gezien de opkomst van reality t.v. verzoekt de Klachtencommissie het bureau van het NICAM de Wetenschapscommissie te vragen om te onderzoeken of geweld in non-fictie zoals in de onderhavige Aflevering tot een hogere leeftijd zou moeten leiden dan 6 jaar.

Gelet op het hiervoor overwogene beslist de Klachtencommissie als volgt.

7. De beslissing van de Klachtencommissie

De Klachtencommissie verklaart de klacht **ongegrond**.

Beroep

Partijen hebben de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep aan te tekenen bij de Commissie van Beroep van het NICAM, voor zover zij in het ongelijk zijn gesteld,. Het beroepschrift dient binnen vier weken na dagtekening van de uitspraak van de Klachtencommissie schriftelijk bij de secretaris van de Commissie van Beroep te worden ingediend. Het adres luidt: NICAM, Commissie van Beroep, Postbus 322, 1200 AH Hilversum.

Hilversum, 8 februari 2017